

Taxon *Geum coccineum*

Název taxonu	<i>Geum coccineum</i>
Vědecký název taxonu	<i>Geum coccineum</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Sibth. & Sm.
Český název	kuklík šarlatový
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Geum grandiflorum</i> K.Koch, <i>Geum sibiricum</i> hort. (viz komentář)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Rosaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Cirkumboreální oblast
Biogeografické regiony - po..	horské masívy illyrsko-balkánské fytogeografické provincie (z Pirinu do tureckého Köroglu Dağllari a řeckého Taygetu)

Zařazení

Fytcenologický původ	podmáčené travnaté svahy a paseky, prameniště, na zrašelinělých půdách mezi 1200-2400 m nadmořské výšky do hor
Pěstitelská skupina	Trvalka polostálezelená
Pěstitelská skupina - pozná..	trvalka za tuhých zim ztrácející listy, obvykle však zpola přetrvávající v listové růžici
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru
Zařazení podle původu, nár...	oreofyt / telmatofyt, pelochtofyt, mezofyt - břehy lesních potoků a křoviny, sterhofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	bylina obvykle jen málo přes čtvrt metru vysoká, s chudokvětými vrcholíky šarlatových květů nad trsnatými růžicemi zpeřených listů
Kořen	svazčité drátovité kořeny, vyrůstající z šikmých oddenků
Výhony	kratičce hedvábitě pýřité, spoře větvené a redukovane olistěné lodyhy
Pupeny	polootvřené, v úrovni půdního povrchu na oddenku
Listy	robustní, roztroušeně pýřité, zpřetřhaně lyrovitě zpeřené s dvěma až čtyřmi jařmy postranních segmentů a okrouhle ledvinitým, zubatě vroubkovaným terminálním lístkem
Květenství	spoře větvené do trojkvětých vrcholíků
Květy	oboupohlavné, různobalné, pravidelně pětičetné, s trojúhlymi, po rozkvetu nazpět skloněnými, pýřitými sepaly střídanými s

	drobnými lístky kalíšků, koruny rozevřené, zhruba 3 cm široké s petaly mělce obsrdčitými a rumělkově červenými, tyčinky se žlutými prašníky jsou početné, podobně i pestíky s čnělkami prodlužujícími se po odkvětu
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	kose obvejčité pýřité nažky s čnělkami prodlužujícími se v protáhlé neopadavé zobánky s opadavými, roztroušené pýřitými přívěsky
Semena	neoddělitelně zarostlá v nažkách
Možnost záměny taxonu (+..	odedávna obecně zaměňován s patagonským <i>Geum quellyon</i> Sweet, nepoměrně robustnějším druhem s většími květy ve vrcholících pěti - i vícekvětvých a se čtyřmi až šesti jařmy postřanních segmentů listu; neprávem bývají s <i>Geum coccineum</i> ztotožňovány i jeho hybridy typu <i>Geum</i> × <i>heldreichii</i> (květy v oranžově žlutých odstínech s miskovitými, často purpurově zabarvenými a žláznatě pýřitými kalichy)
Vytrvalost	polykarpní taxon, spolehlivě zimovzdorný
Dlouhověkost	ve výsadbách s omezenou konkurencí jiných druhů vcelku dlouhověký
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Květen
Konec doby kvetení	Červen
Remontování	✓
Remontování - poznámka	ojediněle a slabě

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt, lépe roste na osluněných stanovištích při dostatku vody
Faktor tepla	7.7 ve stupnici Ellenbergových indikačních hodnot (EIH); ve středoevropském klimatu plně mrazuvzdorný taxon (Z5: -24°C)
Faktor vody	EIH 7.0; v zásadě hygromyt s vysokou tolerancí k mezofytnímu nastavení kultivace
Faktor půdy	nevysýchavé a výživné půdy bohaté organickými složkami, slabě kyselé nebo neutrální (pH 5.5-7.5)
Faktor půdy - poznámka	v domovině především na krystalických hromách, v zahradách dosti přizpůsobivý druh

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VPP - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, A - Alpinum, Z - Záhon a OV - Okraj vody
Použití - pro trvalky - pozná..	působivý ve větších skalkách
Choroby a škůdci	z houbových chorob občas různé druhy padlí (Erysiphe, Podosphaera, Peronospora), kořenové hniloby (Rhizoctonia, Phytophthora), Botryotinia, Colletotrichum, Sphaerulina, Pseudocercospora, Notoecia a další; z hmyzích škůdců Tetranychus, Lygus, Empria, Claremontia, Stigmella, Geina a mšice (Chaetosiphon, Myzus, Amphorophora, Aulacorthum)
Doporučený spon pro výsad..	9 - 12 ks/m ²

Množení

Množení	Dělení trsů a „in vitro“ (mikropropagace)
Konečné hrnky	ve školkách obvykle v litrových kontejnerech
Odrůdy	několik odrůd s květy rumělkově nebo lososově červenými květy ('Eos', 'Cooky', 'Feuermeer' a další), často jsou však s tímto druhem chybně spojovány hybridy s květy ve žlutooranžových odstínech. Pod jménem Geum coccineum byly (od první poloviny 19. století do meziválečných let) mylně rozšiřovány odrůdy druhu Geum quellyon, skutečné Geum coccineum bylo v té době trvalkovými školkami nabízeno pod čistě obchodním jménem Geum sibiricum.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [O 3 b: záhon u zad. vchodu do budovy A... / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(Záhon historického sortimentu trvalek'\)](#)
- [O 23 b: záhon mezi panelovou cestou a pařeništi / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(Komponovaný záhon červený: 'Feuermeer'\)](#)
- [O 24 b: záhon mezi panelovou cestou a pařeništi / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(O24 b: 'Dolly North', 'Georgenberg', Geum rivale.\)](#)

Celky sbírek - poznámka Labyrint zahrad: 'Werner Arends'

Ostatní

Poznámka v hodnocení chicagské bot. zahrady (Hawke 2017) vysoce oceněny odrůdy 'Cooky' a 'Werner Arends', průměrně 'Eos' a "Geum borisii"

Odkazy

- Rae D.A.H. (2011): *Geum* L. *European Garden Flora* 3: 245-246
- Clausen G. (1974): Sortsforsøg med *Geum* 1971-73. *Tidsskr. Planteavl.* 78 (1191): 1-9.
- Hawke R.G. (2017): A comparative evaluation study of *Geum* spp. *Plant Evaluation Notes (Chicago BG)* 41: 1-10
- Uher J. (2019): Předválečné sortimenty rodu *Geum*. *Zahradnictví* 19 (11): 20-24

Grafické přílohy

